

Blauwe stroom

Even na zessen rinkelt de telefoon. Met lichte argwaan neem ik de hoorn op. Telefoontjes rond etenstijd zijn immers vrijwel steeds afkomstig van call-centra waar anonieme dames je namens een of ander bedrijf een, doorgaans overbodig, product proberen aan te smeren.

Inderdaad klinkt aan de andere kant van de lijn ook nu een vriendelijke, maar afstandelijke vrouwenstem. 'Spreek ik met de heer Arnolds?' Ik kan een vermoeide zucht nauwelijks onderdrukken. 'Bel ik voor u op een gelegen moment?' Eerlijk gezegd bellen zulke commerciële infiltranten nooit gelegen. Maar het eten staat nog niet op tafel, dus vooruit maar. 'Ik bel u namens uw elektriciteitsbedrijf om u te wijzen op de mogelijkheid om vandaag nog over te stappen op groene stroom. Zonder extra kosten en u spaart het milieu!'

Het is niet de eerste keer dat mij dit aanbod wordt gedaan. Ik heb het tot nu toe afgeslagen omdat ik altijd enig wantrouwen jegens bedrijven die me willen overhalen een bepaald product af te nemen. Ik heb dan toch het stille vermoeden dat eerder commerciële dan ideële motieven een rol spelen.

Maar vooruit, ik wil me wel laten overtuigen en informeer daarom naar de milieuvoordelen van groene stroom. De electriciteitsdame heeft haar lesje goed geleerd. 'Gewone stroom wordt hoofdzakelijk opgewekt met fossiele brandstoffen, kolen en aardgas. Die dragen bij aan de opwarming van de aarde. Maar groene stroom komt voort uit hernieuwbare energiebronnen, 76% uit biomassa, 14% van windmolens en 9% uit waterkracht.'

Een duidelijk verhaal, maar toch ben ik niet direct overtuigd. Het gebruik van biomassa betekent immers een enorm beslag op onze kostbare ruimte voor plantages van energiegewassen als maïs. En windmolens vormen een andere aanslag op het open Nederlandse landschap waar we toch al last hebben van horizonverontreiniging en geluidsoverlast. Dan waterkracht...

Mijn gedachten dwalen ver af, naar Aurlandsdalen, een rivierdal in het westen van Noorwegen. Ruim dertig jaar geleden heb ik een meerdaagse trektocht gemaakt door deze paradijselijke vallei, slechts ontsloten door een smal voetpadje tussen de hoge bergen van Haukelifjell en de zee. De tocht begon tussen kale rotsen met eeuwige sneeuw en druipend smeltwater, waar talloze naamloze siepelstroompjes ontsprongen. Wat lager verenigden ze zich tot een kolkende en bruisende bergbeek, Aurlandselvi. Vanaf de hoge dalwanden gleden overal witte watervallen naar omlaag die de beek voedden, lieten groeien tot een machtige, diepblauwe rivier. Even rustte het water in een grijs meer onder lage luchten in de vallei van Östebö. Daar stond een berghut van ruwe boomstammen waar we overnachtten. We kregen er forellen te eten, vers gevangen in het meer. Alle gasten warmden zich 's avonds rond een knetterend houtvuur. In de slaapvertrekken brandden kaarsen, want elektriciteit was hier onbekend. De volgende dag daalden we verder af door het sprookjesachtige dal, waarin ijle berken goudgeel begonnen te verkleuren en zalmen omhoog sprongen uit de machtige stroom.

Aurlandsdalen is niet meer. De hut van Östebö is verzwolgen door een stuwmeer, de blauwe stroom gevangen in enorme ijzeren buizen die een elektriciteitscentrale voeden aan de oever van het fjord. Groene stroom noemt men dat. Milieuvriendelijk.

'Hallo, bent u daar nog?', onderbreekt de stem van een vriendelijke telefoniste mijn gemijmer. Nee, groene stroom is voor mij geen oplossing voor het stillen van mijn energiehonger. Duurzaamheid is zo simpel nog niet. Voor niets gaat alleen de zon op.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Zens 10 nr 5. 2007.